

NE VEDEM LA CINEMA?!

Rolul cinematografelor de artă și al festivalurilor de film în era platformelor online

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Norway
grants

BIFF BERGEN
INTERNASJONALE
FILMFESTIVAL

Raport vizită de studiu

2023 nu e doar anul în care Timișoara a deținut titlul de Capitală Culturală Europeană. A fost un an special și pentru Festivalul de Film Ceau, Cinema!: festivalul a sărbătorit 10 ani de existență, perioadă în care a menținut treaz interesul pentru cinematografia europeană și românească la Timișoara, cu multe săli pline și discuții substanțiale, alături de cinești de renume. De asemenea, este anul în care ne-am bucurat de un schimb de experiență valoros, alături de cel mai important festival de film din Norvegia, Bergen International Film Festival, partener în cadrul acestui proiect.

În perioada 18 - 26 octombrie s-a desfășurat Festivalului Internațional de Film de la Bergen, cel mai mare eveniment de acest gen din Norvegia, având o vechime de 23 de ani. Tot în această perioadă, 20 - 26 octombrie, trei membri ai echipei proiectului "Ne vedem la cinema? Rolul cinematografulor de artă și al festivalurilor de film în epoca platformelor online" s-au deplasat la Bergen pentru a vedea la fața locului cum este organizat acest festival de film de către partenerul norvegian (BIFF).

În 2000, Bergen a fost Capitală Culturală Europeană și, cu această ocazie, Bergen Kino AS a inițiat Festivalul Internațional de Film de la Bergen, care urma să cuprindă cele mai importante filme din festivalurile internaționale din anul respectiv, precum și multe avanpremiere ale filmelor ce urmau a fi distribuite în Norvegia. BIFF a fost unul dintre cele mai de succes evenimente care au avut loc în cadrul sărbătorii Orașului Cultural și prin urmare a fost organizat și în anii următori, devenind cel mai mare festival de film din Norvegia.

În ediția din 2023, Festivalul Internațional de Film din Bergen a organizat 400 de proiecții de film, cu 130 de lung-metraje și 35 de scurt-metraje, reprezentând 53 de țări din întreaga lume, din peste 800 de filme evaluate. Din toate filmele proiectate, 77 au avut regizori femei. Anul acesta au reușit să strângă peste 30.000 de spectatori, din care 20.000 au fost elevi și studenți din 216 școli. Evenimentul a fost organizat cu ajutorul a 137 de voluntari, în cele 10 zile de festival.

Vizita de studiu a avut două teme centrale: **managementul de festival** și **managementul de cinema și spații culturale**. Discuțiile au atins subiecte precum selecția de filme, programarea sălilor de cinema și a spațiilor multifuncționale, dezvoltarea de publicuri noi, educația cinematografică, coordonarea echipei, fundraising și management financiar.

I. Managementul de festival

În cadrul vizitei s-au purtat o serie de discuții cu membri cheie din echipa de organizare a Festivalului Internațional de Film de la Bergen pentru a afla mai multe despre modurile lor de lucru privind managementul de festival:

• Echipa festivalului

1. Programare - Tor Fosse (Directorul festivalului), Kristian Fyllingsnes (Director de program - ficțiune), Alexander Petersen (consultant / documentare norvegiene de lung-metraj), Andreas Tystad (Scurtmetraje norvegiene), Håkon Tveit (Programul pentru școli / Cine Latino);
2. Comunicare: Kjersti-Lill Sørgård (Coordonator comunicare), Donia Lina Nilsen (catalog / social media), Jesper Kirkeby Brevik (Print Manager), Andreas Tystad (Coordonator materiale), Aksel Kielland (editor);
3. Producție: Magnus Holtermann (Responsabil administrativ), Brit Aksnes (Coordonator tehnic), Daniel Kapusta (Manager tehnic), Lillian Santos Herberg (Producător eveniment), responsabili locații;
4. Invitați: Sunniva Vik (coordonator);
5. Voluntari: Emilie Fanor-Fontaine (coordonator);
6. Acreditări și bilete: Monica Santos Herberg (Ofițer de acreditare), Ina Marie Andersen (Bilete / Relații clienți).

• Programarea festivalului

Unul din subiectele de la care am pornit discuțiile s-a referit la modalitatea de planificare a perioadei de festival. Spre deosebire de Ceau, Cinema!, care se desfășoară în perioada vacanței școlare, poziționându-se ca un festival de vară, BIFF se desfășoară toamna și mizează pe participarea elevilor, astfel încât perioada de desfășurare se alege în funcție de vacanța din octombrie a elevilor.

Există opt secțiuni ale festivalului, enumerate în rândurile de mai jos, unele filme regăsindu-se sub mai multe secțiuni. De asemenea, unele proiecții din caietul program sunt lăsate neconfirmate, urmând a fi anunțate pe parcursul festivalului. Asumarea acestei situații poate depinde de mai mulți factori, precum anunțarea ultimelor premii din festivalurile mari de filme, obținerea drepturilor pentru aceste filme, timpii necesari pentru print și numărul foarte mare de filme din festival pentru care echipa de organizare depune eforturi uriașe de a le obține în timp util.

În cadrul ediției din 2023 au fost acordate următoarele premii, corespunzătoare secțiunilor din festival, dar și un premiu pentru Cel mai bun videoclip norvegian:

- Kort fra vest - Cel mai bun film norvegian de pe coasta de vest: *Oyeblikk*, r. Siri Linn Brandsloy, Lasse Huld Pedersen
- Cel mai bun scurtmetraj de ficțiune norvegian: *Grill*, r. Jade Haerem Aksnes
- Cel mai bun scurtmetraj norvegian: *Siste Kapittel*, r. Froydis Fossil Moe
- Cel mai bun documentar norvegian: *Mammaen I Meg*, r. Hilde Merete Haug
- Golden Owl (Gulluglen) - cel mai bun documentar de cercetare și știință: *El Equipo*, r. Bernardo Ruiz
- Checkpoints - cel mai bun documentar privind drepturile omului: *Name Me Lawand*, r. Edward Lovelace
- Cel mai bun videoclip norvegian: *Blur* - Rick Grove, r. Elliot Houwing-Endresen
- Premiul pentru documentar pentru tineret: Cel mai bun documentar proiectat în programul școlar din acest an, ales de consiliul de conducere al clubului de film pentru tineret HUFF: *Name Me Lawand*, r. Edward Lovelace
- Documentaire Extraordinaire - cel mai bun film documentar internațional: *The Mother of All Lies*, r. Asmael El Moudir
- Cinema Extraordinaire - cel mai bun film de ficțiune internațional: *All Dirt Roads Taste of Salt*, r. Raven Jackson

Acesta din urmă este premiul principal la Festivalul Internațional de Film de la Bergen, acordat celui mai bun lungmetraj. Premiul are denumirea actuală din 2007. Între anii 2000-2005 acesta s-a numit Premiul Juriului (The Jury's Award), iar în 2006-2007 a fost numit Premiul de Import al Institutului Norvegian de Film (The Norwegian Film Institute's Import Award), premiul fiind finanțarea distribuției filmului în Norvegia.

• Producția festivalului

BIFF desfășoară proiecții în 4 locații principale, **exclusiv** în interior: Bergen Kino: Konsertpaleet și LUX (cunoscut în trecut ca Magnus Barfot), Cinemateket USF și Det Akademiske Kvarter - Casa Studenților din Bergen, având per total 13 săli în paralel, cu aproximativ 100-150 de locuri fiecare. Toate spațiile sunt dotate cu echipamente tehnice de înaltă calitate. Cel de-al 5-lea spațiu de desfășurare al festivalului, Kulturhuset, aflat și acesta într-o zonă centrală a orașului, găzduiește o serie de evenimente dedicate industriei de film.

Proiecțiile se desfășoară atât de pe aparate DCP, cât și de pe proiectoare clasice cu peliculă.

Traducerea filmelor în engleză este obținută de la distribuitori, însă uneori filmul nu are nicio subtitrare, mai ales în cazul filmelor în limba norvegiană sau engleză, care este cunoscută la nivel larg în Norvegia.

Sistemul de ticketing este integrat pe site-ul festivalului www.biff.no

● **Programe educative**

Programele educative se desfășoară în colaborare cu instituțiile de învățământ din Bergen, școlile și universitatea locală, ajungând să aibă 30.000 elevi și studenți prezenți per ediție. După 23 de ani de festival, mulți profesori au fost voluntari la BIFF sau au crescut cu festivalul și au ajuns să-l promoveze de la sine, în rândul școlilor în care activează.

În fiecare an sunt organizate două săptămâni de proiecții pentru școli, înaintea festivalului. Participarea elevilor în cadrul acestora se face pe baza înscrierilor realizate de profesori, prin email către responsabilul de program, Håkon Tveit. Aceasta este o metodă consumatoare de timp, care însă permite dezvoltarea unor relații personale cu profesorii din școlile din Bergen. Pe viitor, prevăd totuși o automatizare a acestui proces de înscriere, având în vedere numărul mare de participanți. În urma vizionării filmelor sunt organizate discuții cu publicul tânăr, deseori cu invitați speciali conectați cu filmele văzute. Aceste discuții sunt continuate și la clasă, unde sunt dezbătute pe larg temele prezentate de filmele documentare.

O altă formă de implicare a mediului educațional în festival este faptul că, în fiecare an, Universitatea din Bergen (UiB) și Festivalul Internațional de Film de la Bergen (BIFF) acordă Premiul Bufnița de Aur (Golden Owl) pentru cel mai bun film documentar științific al anului. Premiul este acordat la finalul festivalului și constă în 25.000 de coroane norvegiene, o fotografie de Harald Kryvi (artist norvegian) și o diplomă.

● Managementul voluntarilor

Anul acesta 137 voluntari au fost implicați în organizarea festivalului, împărțiți pe ture de lucru și având task-uri specifice, unii activând doar anumite intervale de timp ca șoferi pentru transportul invitaților, alții la verificare de bilete sau alte activități. Cei doi coordonatori de voluntari se ocupă de selecție, instruire, plasarea voluntarilor, organizarea programului acestora, evaluarea lor, motivare.

Printre formele de motivare au menționat oferirea a 50 de bilete gratuite la filmele din festival sau crearea unui spațiu de întâlnire și vizionare filme în afara festivalului, dedicat acestora, în condițiile în care, în timpul festivalului, s-ar putea să nu aibă totuși timp să vadă filme. De asemenea, valorizarea permanentă a voluntarilor s-a putut vedea înaintea fiecărui film, în cadrul [clipului de promovare](#) al acestora. Pe de altă parte, cei de la BIFF s-au declarat împotriva oricărui alt film de promovare a vreunui sponsor, timpul alocat acestui tip de promovare fiind considerat foarte scump.

● Atragere de fonduri

Pentru organizarea fiecărei ediții de festival echipa BIFF se bazează pe parteneri privați, cu care are o relație de colaborare de lungă durată, dar aplică și la concursuri de proiecte, la partenerii instituționali menționați în rândurile de mai jos.

- Fonduri private: Fundația [FRITT ORD](#), E G D, ARK, Fundația [RAFTO](#), [Banca Sparebanken Vest](#), [Sasakawa Leprosy Initiative](#), [Fundația Bergesen](#).
- Sprijin de la autoritățile locale și naționale: [Norsk filminstitutt](#) (Institutul de Film Norvegian), [Bergen Kommune](#) (Consiliul Municipal Bergen), Vestland fylkeskommune (Autoritatea Județului Vestland), Fondurile EEA și norvegiene [EØS-midlene](#), Programul Artă și Cultură Norvegia - [Kulturdirektoratet](#), finanțat de Ministerul Culturii și Egalității, Universitatea din Bergen.

Schema de finanțare în cadrul Institutului Norvegian de Film, pentru sprijinul în comunicarea și promovarea filmelor (2018, ultimul an pentru care s-a găsit acest raport¹)

Support for film communication and promotion 2018				
	Applications	Rejections	Grants	Amount NOK
Festivals and events				
Film festivals	32	9	23	20 000 000
Local film and cinema initiatives	56	17	39	1 600 500
Film cultural initiatives	55	28	27	1 264 000
Sum	143	54	89	22 864 500
Cinematheques				
Cinematheques outside Oslo	6	0	6	5 055 000
The Norwegian Federation of Film Societies	1	0	1	3 149 000
Sum	7	0	7	8 204 000
Promotion				
National campaigns	5	2	3	1 900 000
Publications	13	4	9	1 960 000
Sum	18	6	12	3 860 000
Seminars and technical/skill development				
Industry Initiatives and seminars	5	3	2	2 200 000
Technical guidance	1	0	1	900 000
Sum	6	3	3	3 100 000
Cinema and video distribution				
Films granted support for cinema distribution	68	38	30	3 265 000
Films granted a minimum distribution guarantee	14	8	6	1 875 000
Dubbing (movies targeted for children)	13	7	6	1 015 000
Video distribution	146	96	50	1 051 500
Sum	241	149	92	7 206 500
The State Purchasing Programme for Contemporary Norwegian Fiction and Non-Fiction				
Purchasing programme for films	168	71	97	2 502 800
Purchasing programme for video games	13	3	10	1 606 250
Sum	181	74	107	4 236 555

¹ <https://www.nfi.no/eng/grantsfunding>

● Promovare și branding de festival

Printre metodele de promovare folosite de BIFF s-au remarcat următoarele:

- proiecții de warm-up cu filme din festival, prezentate în avanpremieră, înaintea festivalului;
- tipărirea de flyere, cataloage (20.000 buc) care sunt distribuite în toate locațiile publice din oraș (cafenele, restaurante, librării, școli, licee, facultăți, instituții culturale, etc.);
- printarea de afișe distribuite în cafenele, restaurante, librării, instituții culturale, școli, dar și pe stradă, fără obținerea unei autorizații;
- amplasarea de bannere și mesh-uri pe diferite clădiri din oraș;
- o bună personalizare a fiecărei locații în care se desfășoară evenimente din cadrul festivalului: bannere, cuburi cu sigla amplasate în spații/pe scena unde aveau loc discuții, flyere, stikere prinse pe podeaua locațiilor, pe geamurile locațiilor, cerculețe prinse de piciorul paharelor de vin pe care era sigla BIFF, etc.;
- amplasarea unor cuburi stradale, roșii, de 60x60 cm, în afara fiecărei clădiri în care au loc evenimente din cadrul BIFF;
- signalistică stradală cu săgeți și indicații care să te ajute să ajungi la diferitele locații ale festivalului;
- o bună colaborare cu mass-media locală - prin implicarea de jurnaliști în juriile diferitelor secțiuni de film documentar ale festivalului, parteneriate media, prezența în emisiuni TV, apariția de articole și materiale radio și TV, etc.

● Evenimente dedicate industriei cinematografice

Echipa din România a participat la sesiunile dedicate industriei de film², pentru a cunoaște mai bine realitatea cu care se confruntă cinematografia din Norvegia, care s-au desfășurat într-o atmosferă destinsă, non-formală în diferite spații alternative din Bergen.

Seara industriei de producție din vestul Norvegiei, organizată de către Filmsenter de la Vestnorsk, Mediefondet Zefyr și BIFF în data de 22.10.2023.

2 <https://www.biff.no/article/filmbransjen-samles-pa-biff>

Recepția organizată în data de 23.10.2023, în legătură cu proiecțiile serialului din Episodics: MAKTA și FOLKETS KONGE, precum și documentarul RENESSANSEPRINSEN. Evenimentul a fost organizat la Kulturhuset.

Deschiderea Festivalului Internațional de Film Armauer Hansen, organizată în data de 24.10.2023, la Kulturhuset. Anul 2023 a marcat 150 de ani de la descoperirea bacilului lepră de către Gerhard Armauer Hansen (1841–1912) în Bergen. Astfel, BIFF, în colaborare cu Inițiativa Sasakawa Leprosy (Boala lui Hansen), a organizat în perioada 24-26 octombrie un program de festival (primul de acest gen din lume) cu accent pe eliminarea decalajului de cunoștințe din jurul bolii, într-o perspectivă istorică și actuală, prezentând filme de ficțiune cu conținut legat de temă, precum și proiecții speciale școlare.

Aniversarea de 10 ani a secțiunii Bufnița de Aur, dedicat documentarelor de cercetare și știință (Gulluglen) Evenimentul a avut loc în data de 24.10.2023 la Kulturhuset, fiind organizat în colaborare cu Universitatea din Bergen.

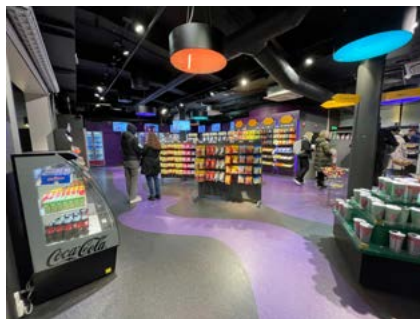
Ceremonia de premiere BIFF, organizată la Røkeriet (USF Verftet), pe data de 25.10.2023. La eveniment au luat parte profesioniștii de film, invitații festivalului, pasionații de film și prietenii festivalului. Participarea a fost gratuită, pe baza rezervării în prealabil a locului. Gazda ceremoniei a fost actrița de teatru Jae Nyamburah, iar evenimentul s-a desfășurat în limba engleză, fără traducere în norvegiană.

II. Managementul de cinema și spații culturale

În cadrul delegației au fost vizitate cinematografele din Bergen, precum și o serie de spații culturale, administrate printr-un parteneriat public-privat, în care se organizează atât proiecții de filme, cât și spectacole de teatru, concerte, expoziții, conferințe, etc. Cu ajutorul partenerului norvegian, echipa din Timișoara a luat legătura cu persoane implicate în managementul acestor spații, cu care a vorbit despre o serie de aspecte care țin de administrarea unui cinema sau spațiu cultural³.

Bergen Kino AS este o societate cu răspundere limitată care deține și operează cele două complexe cinematografice Konsertpaleet și LUX (fostul Magnus Barfot) din Bergen, având în total 17 săli de cinema⁴. Acestea sunt situate în centrul orașului Bergen și sunt locații principale folosite în cadrul Bergen International Film Festival (BIFF), festivalul fiind deținut de fapt de firma Bergen Kino AS.

Bergen Kino are o politică de a difuza 50% filme non-americane în fiecare an. Pe lângă BIFF, care are loc în octombrie, organizează încă două festivaluri mai mici - Bergen Ser (ceas Bergen) în februarie și Cine Latino în martie⁵.

1. Bergen Kino: Konsertpaleet

Konsertpaleet și Engen kino (deschise în 1961) s-au extins de-a lungul timpului și au fuzionat în 1989 într-un cinematograf modern cu mai multe săli, sub numele Konsertpaleet. Cea mai mare sală de cinema din Bergen este KP1 din Konsertpaleet, care are 485 de locuri. Sala a fost renovată în 2009 și 2018, iar alte câteva săli de cinema au suferit și ele modificări majore, ce au vizat îmbunătățirea condițiilor de vizionare, de la echipamente tehnice performante la fotolii de cinema mai comode, care au adus cu ele și scăderea numărului de locuri din săli.

2. Bergen Kino: LUX (fostul Magnus Barfot)

Bergen Kino: LUX (fostul Magnus Barfot) a fost deschis publicului la 1 octombrie 2004, la câțiva zeci de metri distanță de Konsertpaleet, și este similar unui Cinema multiplex. Acesta are cinci cinematografe pe cinci etaje. În urma lucrărilor de modernizare din 2022-2023, numărul

³ <https://www.bergenkino.no/>

⁴ <https://www.bergenkino.no/kino-and-konferanse>

⁵ <https://www.europeanfilmacademy.org/activity/norway-konsertpaleet-bergen/>

de locuri a fost înjumătățit, de la 1060 la 550 locuri. Aici, accentul cade pe confortul spectatorilor, scaunele din față fiind transformate în canapele, iar restul scaunelor având un mecanism prin care se poate ridica suportul pentru picioare și se poate lăsa pe spate spătarul.

Programarea în cadrul acestor cinematografe, în perioada anului, vizează mai degrabă filme comerciale și blockbustere și un bilet costă între 140 - 200 kr (60-85 de lei).

3. Centrul cultural USF - Cinemateket

Centrul cultural USF este un centru multifuncțional, cu o cinematecă, un spațiu pentru concerte și evenimente culturale mari și o cafenea, Kafe Kippers, autorizată pentru a servi mâncare și băutură la USF Verftet, inclusiv în interiorul cinematografului. Clădirea găzduiește proiecții de film, spectacole de teatru, dans, festival de jazz, dar și birourile echipei care administrează spațiul, inclusiv cele ale echipei BIFF.

După o lungă perioadă în care clădirea a fost în proprietatea privată a unei persoane, acum se află în tranziție spre o proprietate public-privată, între municipalitatea Bergen și cei care administrează spațiul.

În cadrul acestei vizite de studiu echipa proiectului a stat de vorbă cu Aida Liliana LiPera, coordonatoarea cinemateciei din cadrul Centrului cultural USF. aida@cinemateketbergen.no

Cinemateket USF este un cinematograf cu o sală de 68 de locuri, dotat cu echipamente de proiecție DCP, pe peliculă de 35 și 70mm precum și sunet de înaltă calitate. Numărul de locuri a scăzut de la 93 în urma schimbării scaunelor, din dorință de a pune accent pe calitate. Aici, un bilet la film costă 100 kr (45 lei), fiind redus la 80 kr (35 lei) pentru studenți și pensionari, și poate fi achiziționat prin platforma ticketco.no. Proiecțiile au loc 5 zile pe săptămână, marți, miercuri și joi la 18.00 și 20.00, duminică la 14.00 și 17.00 și luni la 17.00, zilele libere fiind vineri și sâmbătă. În aceste două zile este posibilă însă închirierea spațiului pentru evenimente speciale. Dar, din cauza limitelor echipei mici și imposibilității de a asigura zilele libere necesare angajaților, sunt situații în care anumite evenimente nu se pot organiza⁶.

Vânzarea biletelor se face printr-o firmă de ticketing (ticketco.no), însă ei fac toate actualizările necesare. Au ales această sistem în baza unei cercetări prealabile, unele fiind prea costisitoare raportat la numărul lor de bilete vândute, însă și-ar dori o mai bună integrare pe site. În acest sens, în Norvegia, există posibilitatea de a aplica pentru fonduri guvernamentale pentru investiții (la Institutul Norvegian de Film), ceea ce au și făcut, cu scopul de a realiza un nou

site, de a plăti un designer și un developer extern și astfel de a mai degreva echipa de aceste sarcini, pe care de obicei le făceau intern.

În perioada Festivalului BIFF, în mod excepțional, au avut loc proiecții și în cadrul spațiului de concerte, unde s-au amenajat aproximativ 300 de locuri pe scaune obișnuite. Tot aici a fost ținută și Gala de decernare a premiilor, cu locuri și mese amenajate pentru invitați, unde se servea cidru și suc de portocale

Cinemateca face parte dintr-o rețea de 7 cinemateci din întreaga țară, ce aparțin de Biblioteca Națională, însă fiecare se administrează în mod independent, având program, echipă și buget distincte. Bugetul este compus din finanțări anuale primite de la guvern, respectiv Institutul Norvegian de Film (aproximativ 60%), municipalitatea locală, municipalitatea regională și venituri proprii. Recent au primit de la guvernul norvegian un buget suplimentar pentru investiții cu ajutorul căruia urmează să înlocuiască boxele din sală.

Pentru orice film distribuit în Norvegia, fie pe peliculă sau DCP, distribuitorii trebuie să depună o copie la Biblioteca Națională și acestea ajung gratuit la rețeaua de cinemateci. La Cinemateket USF se proiectează atât filme vechi, cât și noi, în special care nu sunt distribuite în cinematografele comerciale, având tehnologie pentru proiecții de pe film de 35 mm, 70 mm și DCP. De asemenea, au un program dedicat publicului tânăr, pentru familii, pentru clase de elevi sau grădinițe, care a fost extins recent de la o proiecție lunară la un număr mai mare de proiecții, datorită unor fonduri suplimentare primite de la Institutul Norvegian de Film. În medie proiecțiile lor au 30 de spectatori per film.

Procesul de obținere a filmelor noi, care nu au distribuitor, este similar cu munca desfășurată la Ceau, Cinema!: se contactează firma sau persoana care are drepturile asupra filmului sau agentul de vânzare, se plătește o taxă de proiecție sau se cumpără pachete de filme, la un preț mai bun. Programul festivalului se întocmește pe două luni în avans, fapt care asigură o mai mare promovare și vizibilitate a filmelor, prin broșurile bilingve și afișele tipărite și distribuite în oraș, dar și o mai mare predictibilitate a activității echipei.

Echipa cinematecii este formată din 4 persoane, 2 tehnicieni, o persoană responsabilă de programul pentru tineri și coordonatoarea, însă doar doar aceasta din urmă este full time, ea fiind responsabilă de programare, administrare, raportare. Se resimte problema lipsei personalului tehnic și în Bergen, mare parte din săli fiind supervizate de un specialist tehnic, venit din Slovacia, care este și coordonatorul tehnic al BIFF pe perioada festivalului.

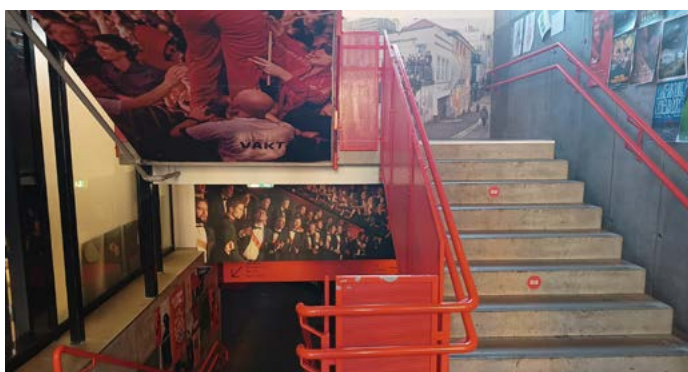
În urma acestor întâlniri se consideră o oportunitate găsirea unor fonduri pentru cinematografele reabilite din Timișoara pentru a-l invita pe acest specialist tehnic la Timișoara, ca acesta să pregătească, să susțină un training și să formeze mai mulți proiectioniști la nivel local.

4. Det Akademiske Kvarter

Discuțiile echipei de proiect la Casa Studenților din Bergen au fost purtate cu Caroline Tranberg carolinetra@icloud.com, PR Manager Clubul de Film, și au vizat aspecte privind funcționarea, programarea, bugetarea și promovarea spațiului.

Det Akademiske Kvarter ("Sfertul Academic"), cunoscut drept Casa Studenților, a fost deschis de Prințul Moștenitor Haakon la 22 februarie 1995. Numele se referă la tradiția potrivit căreia academicienii aveau un sfert de oră peste timpul stabilit pentru a se întâlni „la ora fixată”. În aceeași tradiție, anterior a fost cazul că toate orele pentru prelegeri la universitățile norvegiene erau stabilite cu un sfert de oră înainte de prelegerea propriu-zisă. Din acest motiv, se spune că cinefilii au la dispoziție 15 minute în plus pentru a se întâlni cu prietenii la Kvarter⁷.

Casa de cultură studentească este întinsă pe trei etaje, găzduiește aproximativ 2.200 de evenimente anual și, după o renovare amplă între 2007-2010, și-a extins capacitatea la 1.500 de vizitatori. Spațiul are mai multe baruri și camere care sunt folosite zilnic pentru diverse dezbateri, concerte, spectacole de teatru, proiecții de film, conferințe și alte evenimente.

Kvarter este accesibil cu scaunul cu roțile și are lift la toate etajele clădirii.

7 <https://kvarteret.no/>

Un bilet la film costă aproximativ 50 kr (20 lei), însă există mai multe pachete, de tipul bilet film + abonament + card semestrial care oferă acces gratuit la toate filmele prezentate în acest semestru, toate la prețul de 350 kr (150 lei).

Programarea cuprinde în general filme mai vechi, având regula ca niciun film să nu mai fi fost proiectat la Bergen în ultimii cinci ani. De asemenea, programarea se face cu 6 luni în avans, lucru posibil cu focusul pe filmele mai vechi. Unele proiecții sunt însoțite de discuții cu invitați.

Organigrama Det Akademiske Kvarter⁸:

Organizația care operează spațiul (DORG) - organizație cu durată nelimitată, cu drepturi și responsabilități față de Kvarter: Teatrul studentesc Immaturus (Studenttrateret Immaturus), Studentersamfunnet i Bergen, Aktive Studenters Forening (ASF), Bergen Realistforening (RF) și Bergen filmklubb din cadrul DORG	Comitetul de control - se asigură că Adunarea Generală (GF) este valabilă și că reglementările sunt respectate.	Adunarea Generală - cel mai înalt organism decizional al districtului, unde toți studenții din Bergen au dreptul la vot.	Comisia de selecție (VALGKOM) - găsește candidați potriviți pentru pozițiile cheie.	Centrul de cultură studentesc din Bergen (Studentkulturhuset i Bergen AS) - a fost fondat în 1995 și administrează proprietatea de pe str. Olav Kyrres, nr. 49, pentru a fi folosită ca centru cultural comun al studenților. Consiliul de cartier face parte din managementul de zi cu zi al companiei.
Vicepreședinte (Nestleder) Manager financiar Manager de operațiuni Responsabil PR	Consiliul de cartier (Kvarterstyret) KVA - supraveghează funcționarea de zi cu zi a centrului de cultură studentesc, între adunările generale trimestriale.		Administrator (Leder) Manager voluntari Manager de marketing Manager de producție	

Sponsori: Județul Bergen, Autoritatea Județului Vestland, Universitatea din Bergen, Sammen.

5. Kulturhuset (Casa de Cultură)

Kulturhuset (Casa de Cultură) din Bergen este un hub pentru muzică, artă, design, arhitectură, proiecții de film, concerte, expoziții de artă, prezentări și multe altele. Acesta se situează pe Str. Vaskerelven 8, Bergen, și o are ca director general pe Annette Sem Ringel⁹. Spațiul dispune de un restaurant și mai multe baruri, unele din ele funcționând independent de programul evenimentelor din clădire, iar altele doar la cerere. Spațiile sunt modern amenajate, dotate cu echipament audio, video, lumini de scenă, scena fiind accesibilă pentru persoanele cu dizabilități locomotorii.

⁸ <https://kvarteret.no/en/organisasjonskart/>

⁹ <https://www.kulturhusetibergen.no/>

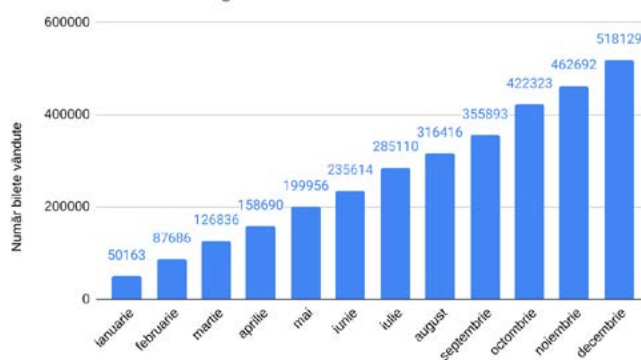
Concluzii, rezultate, valoare adăugată

În Bergen, oraș asemănător cu Timișoara ca număr de locuitori (Bergen 289.330 locuitori¹⁰, iar Timișoara 250.849 locuitori¹¹), am găsit 19 săli de cinema (dintre care 17 de tip multiplex la Bergen Kino). În Timișoara sunt 12 săli la Iulius Mall, 13 săli la Cinema City Timișoara Shopping Center, 1 sală la Cinema Victoria și 1 sală la Cinema Timiș (cinema multifuncțional, care va găzdui și alte tipuri de evenimente), în total **27 săli cu peste 4500 locuri!** Pe lângă acestea, urmează ca în 2024 să se mai deschidă cel puțin 2 cinematografe în Timișoara, Cinema Studio (viitorul cinematograful de artă al orașului) și Cinema Dacia, însumând alte 700 locuri. Nu avem suficiente informații despre numărul total de locuri în cele două localități, însă putem estima că și acesta este mai mare în Timișoara, considerând că sala cinematografului Timiș are 500 locuri și în Bergen nu există săli așa de mari. Cu toate acestea, participarea la film în Bergen depășește cu mult statisticile timișorene¹², conform datelor colectate prin intermediul partenerilor noștri¹³.

Bergen Kino vs. cinematografele din Timișoara (vânzări bilete 2022)

Bilete vândute la Bergen Kino în 2022

Ca număr de **cinematografe independente**, cu focus pe film de artă sau filme vechi, în Bergen sunt doar **două astfel de spații** - Cinemateket (Cinemateca) și Det Akademiske Kvarter (Casa Studenților). Momentan situația este la fel și în Timișoara, având două cinematografe vechi reabilitate (Victoria și Timiș), cu un program destul de divers, dar focus pe cinematografia europeană.

De asemenea, există o puternică implicare a Universității Bergen în evenimentele festivalului BIFF, dar și o comunitate puternică de tineri cinefili care lucrează voluntar pentru a menține activitatea Casei Studenților (Det Akademiske Kvarter).

Această paralelă indică nevoia puternică de a dezvolta publicul timișorean și de a-l menține aproape de film, plasând cinema-ul în zona de interes a acestuia, dar menținându-i în același timp **rolul de spațiu cultural**, în special în cazul cinematografelelor vechi, reabilitate și susținute de autoritatea locală. Crearea unor parteneriate puternice cu instituțiile educaționale locale, continuarea colaborărilor cu festivalurile de film, care aduc plus de diversitate în cadrul acelor spații, și nu în ultimul rând alocarea unei echipe de administrare și funcționare distincte, pentru fiecare cinema, par premisele unei situații cu șanse de succes.

În ceea ce privește echipele tehnice ale cinematografelelor, există personal dedicat, însă în situații critice, cum ar putea fi defectarea unui proiecteur pe 35 mm sau 70 mm, există o singură persoană care ar putea să le repare, mutat în Bergen din Slovacia. Această nevoie de a dezvolta echipele tehnice este și mai pregnantă la cinematografele din Timișoara, de aici și ideea de a alocă buget pentru **un workshop de formare** și invitarea specialistului slovac pentru a forma **tehnicienii locali**, care lucrează sau ar fi interesați să lucreze la cinematografele ce vor fi deschise.

¹⁰ <https://en.wikipedia.org/wiki/Bergen>

¹¹ <https://ro.wikipedia.org/wiki/Timișoara>

¹² Anuarul statistic al cinematografiei 2022, Centrul Național al Cinematografiei

¹³ <https://kino.no/article1294243/>

Cele două festivaluri surori, BIFF (23 ediții) și Ceau, Cinema! (10 ediții) se diferențiază în principal ca formă de organizare, prima fiind deținută 100% de **firma comercială Bergen Kino AS** (acționară și în alte companii, precum Norsk Kinodrift AS 31.9%, Capa Captive Audience AS 52.2%, Location Norway AS 50%, Filmweb AS (9.6%), Bergen Kinodrift AS 100%)¹⁴, pe când Ceau, Cinema! este un proiect independent fondat de **două ONG-uri mici, Asociația Marele Ecran și Asociația Pelicula Culturală**. Această diferență determină multe limitări în cazul nostru, în special pe parte de susținabilitate financiară.

Atât festivalul BIFF, cât și cinemaurile norvegiene aplică pentru diferite fonduri, pentru a-și completa bugetele, care sunt în mare parte susținute din activitatea comercială și fondurile alocate de la bugetul local sau regional. Ceau, Cinema! se bazează în proporție de 70-80% pe finanțări atrase din fonduri publice, pentru care aplică proiecte an de an, ceea ce determină multă impredictibilitate financiară. În Norvegia sunt multe tipuri de **call-uri, inclusiv specifice pentru investiții, dezvoltare website, dezvoltare echipă**¹⁵, însă acestea lipsesc din paleta finanțărilor din România, aceste acțiuni fiind cuprinse în bugetele deja încărcate ale evenimentelor și limitând și mai mult posibilitatea de a investi în marketing, dezvoltare public, crearea unei echipe stabile etc.

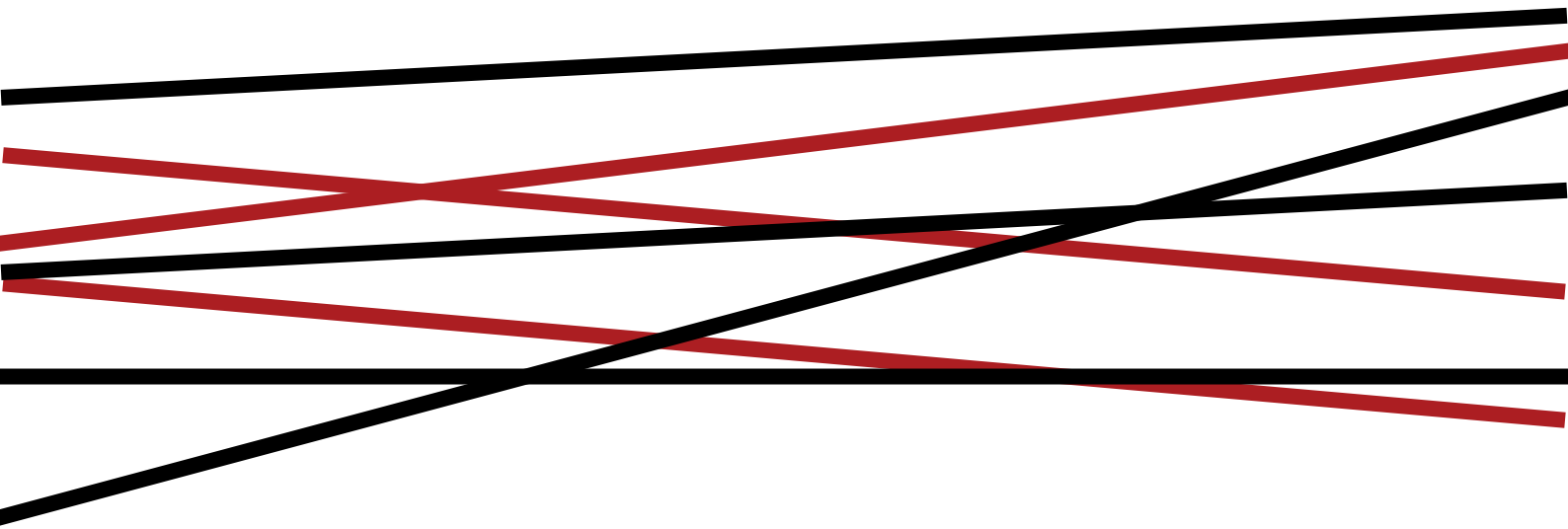
Vizita de studiu a fost una bogată în **idei de bună practică preluate de la BIFF**, precum încercarea de diversificare a surselor de finanțare, conceperea unei selecții pentru cât mai multe categorii de public, formarea unei echipe locale de tehnicieni (esențială pentru buna desfășurare a unui festival), o mai bună sistematizare a site-ului ceaucinema.ro și integrarea unei platforme prin care se pot face conturi de utilizator (sub care se pot vedea filmele alese), promovarea festivalului prin proiecții de warm-up pe parcursul anului (sub forma unui Cineclub Ceau, Cinema! regulat, care să țină aproape publicul cinefil timișorean), dar și printr-o mai amplă distribuire a materialelor informative tipărite, implicarea mai mare a tinerilor, de exemplu prin crearea unui juriu al tinerilor (care să se adauge la proiecțiile pentru copii și la atelierul Ceau, Cineva! pe care care le avem deja) etc. Aceste ultime două idei menționate au fost deja tatonate în cadrul ediției a X-a a Ceau, Cinema! din acest an (care a fost precedată de un weekend cu patru proiecții de warm-up la Cinema Victoria și în pregătirea căreia am organizat un concurs de scurte cronici video realizate de elevi și studenți), precum și prin colaborarea, în calitate de parteneri, cu festivalul de film documentar și drepturile omului One World Romania (OWR), unde directorul artistic al Ceau, Cinema!, Ionuț Mareș, a făcut parte din echipa de formatori a unui juriu al tinerilor (atât la ediția de la București a OWR, cât și la cea de la Timișoara), însă acestea vor fi cu siguranță aprofundate în edițiile următoare de Ceau, Cinema!

¹⁴ Film, stage and theater, 06/03/2008 [<https://www.bergenbyarkiv.no/bergenbyleksikon/arkiv/14018736>] de către Bergen city dictionary, ediție printată 2009

¹⁵ <https://www.nfi.no/eng/grantsfunding>

Ca urmare a deplasării în vizita de studiu la BIFF, directorul artistic al Festivalului de Film Ceau, Cinema!, Ionuț Mareș, a fost invitat să facă parte din juriul secțiunii de documentare norvegienne, alături de Elin Helgheim, realizatoare de documentare de televiziune de la postul național norvegian NRK, și Mark Kermode, un cunoscut critic de film britanic, cu rubrici de cinema la The Observer sau BBC. Juriul a avut de văzut șapte filme și a ales un câștigător, dar a decis și o mențiune specială, anunțate de pe scenă la gala de închidere a festivalului, unde Ceau, Cinema! și Timișoara au fost astfel reprezentate. În cadrul discuțiilor din juriu, Ionuț Mareș a vorbit de asemenea despre Ceau, Cinema! și Timișoara în contextul Capitalei Europene a Culturii și a făcut schimb de opinii cu colegii de juriu, care și-au împărtășit propria experiență. În calitate de membru al juriului, Ionuț Mareș a putut vedea în mod direct cum sunt structurate secțiunile festivalului, cum este organizată o astfel de activitate de jurizare de către un eveniment mare precum BIFF și ce lucruri ar putea fi împrumutate pentru Ceau, Cinema!, unde există de asemenea un juriu, pentru competiția de lungmetraj (de exemplu, modul în care este împărtășit programul de vizionări juraților și sunt organizate întâlnirile și participarea la gala de închidere, accesul la filme, diversitatea juriilor etc).

Proiectul <Ne vedem la cinema?! – Rolul cinematografelor de artă și al festivalurilor de film în era platformelor online> este finanțat prin Granturile SEE și Norvegiene.

Granturile SEE și norvegiene reprezintă contribuția Islandei, Principatului Liechtenstein și Norvegiei pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă. Sunt două obiective generale: reducerea disparităților economice și sociale în Europa și consolidarea relațiilor bilaterale între statele donatoare și 15 state UE din centrul și sudul Europei și statele baltice. Cele trei state donatoare cooperează îndeaproape cu UE în baza Acordului privind Spațiul Economic European (SEE). Între 1994 și 2014, statele donatoare au contribuit cu €3,3 miliarde prin scheme consecutive de grant. Pentru perioada 2014-2021, Granturile SEE și norvegiene se ridică la €2,8 miliarde. Mai multe detalii sunt disponibile pe: www.eeagrants.org și www.eeagrants.ro